

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ พฤติกรรมการบริโภคและการออมของครูที่มีหนี้สิน
กับสหกรณ์ออมทรัพย์ครูลำพูน จำกัด

ผู้เขียน นางสาวชนากานต์ โกมลธง

ปริญญา เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รศ. วังรี พุกขิกานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
รศ. พรทิพย์ เขียรธีรวิทย์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักสามประการ คือ 1) เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมการบริโภคและการออมของครูที่มีหนี้สินกับสหกรณ์ออมทรัพย์ครูลำพูน จำกัด 2) เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริโภคและการออมของครูที่มีหนี้สินกับสหกรณ์ออมทรัพย์ครูลำพูน จำกัด และ 3) เพื่อศึกษาถึงปัญหาที่เกิดจากการมีหนี้สินของครูที่มีหนี้สินกับสหกรณ์ออมทรัพย์ครูลำพูน จำกัด กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 362 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 4 ส่วน ดังนี้ 1) วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างด้าน ตำแหน่ง เพศ อายุ การศึกษา สถานภาพ จำนวนบุตร จำนวนผู้ที่อยู่ในอุปการะ รายได้ และทรัพย์สิน ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละและค่าเฉลี่ย 2) พฤติกรรมการบริโภคและการออม ใช้สถิติเชิงพรรณนา นำเอาสัดส่วนค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคด้านต่างๆ และการออมในครอบครัวของกลุ่มตัวอย่าง มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์การใช้จ่ายของคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา 3) ใช้สมการถดถอยอย่างง่าย เพื่อหาค่าความโน้มเอียงหน่วยสุดท้ายของการบริโภค (MPC) ค่าความโน้มเอียงหน่วยสุดท้ายของการออม (MPS) ค่าความโน้มเอียงเฉลี่ยของการบริโภค (APC) และค่าความโน้มเอียงเฉลี่ยของการออม (APS) รวมถึงปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคและการออมวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้มาตรวัดประเมินค่า (Likert scale) และ 4) วิเคราะห์ภาระหนี้สินโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และปัญหาที่เกิดจากการมีหนี้สิน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้มาตรวัดประเมินค่า (Likert scale)

ผลการศึกษาพบว่าครูที่มีหนี้สินกับสหกรณ์ออมทรัพย์ครูลำพูน จำกัด มีรายได้เฉลี่ยคนละ 57,806.59 บาทต่อเดือน ขณะที่มีการใช้จ่ายรวมค่าใช้จ่ายด้านหนี้สินเฉลี่ยคนละ 53,361.45 บาทต่อเดือน และมีการออมเฉลี่ย 4,497.42 บาทต่อเดือน การจัดสรรรายได้เพื่อการใช้จ่ายและการออมในครอบครัวของครูที่มีหนี้สิน เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (กคส.) พบว่า การบริโภคในด้านต่างๆ ของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่ กคส. กำหนด เนื่องจากมีรายจ่ายด้านการชำระหนี้ ด้านสังคม ด้านการศึกษา และด้านอื่นๆ ที่ไม่อยู่ในรายการที่ได้กำหนดไว้

สำหรับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคและการออม พบว่า ด้านปัจจัยรายได้ จากสมการถดถอยอย่างง่ายนั้นจะเห็นได้ว่า รายได้รวมมีความสัมพันธ์กับการใช้จ่ายเพื่อการบริโภครวม ในทิศทางเดียวกันโดยมีค่า MPC เท่ากับ 0.791 และ MPS มีค่าเท่ากับ 0.209 ส่วน APC มีค่าเท่ากับ 0.92 และAPS มีค่าเท่ากับ 0.08

ในส่วนปัจจัยด้านทัศนคติที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริโภค พบว่า ปัจจัยด้านจิตวิทยาที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริโภคมากที่สุด คือ ปัจจัยด้านการรับรู้ในคุณสมบัติของสินค้าหรือบริการ โดยมีอิทธิพลในระดับปานกลาง ส่วนปัจจัยทางด้านสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริโภคมากที่สุด คือ ปัจจัยด้านวัฒนธรรมการบริโภค โดยมีอิทธิพลในระดับปานกลางเช่นกัน และเมื่อพิจารณาโดยรวมของปัจจัยทั้งสองด้านแล้ว พบว่า ปัจจัยด้านจิตวิทยามีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริโภคมากกว่าปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม

สำหรับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมมากที่สุด คือ ปัจจัยค่าใช้จ่าย โดยมีอิทธิพลในระดับมาก ซึ่งความต้องการใช้จ่ายในยามฉุกเฉินมีอิทธิพลต่อการออมมากที่สุด สำหรับภาระหนี้สินและปัญหาที่เกิดจากการมีหนี้สิน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีหนี้เฉลี่ยคนละ 1,255,097.87 บาท และงวดชำระเฉลี่ยเท่ากับ 17,620.14 บาทต่อเดือน และปัญหาหนี้สินที่สำคัญที่สุด คือ ปัญหาขาดสภาพคล่องทางการเงิน โดยเป็นปัญหาที่จัดอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้วการมีหนี้สินได้ก่อให้เกิดปัญหาในระดับน้อย

Independent Study Title Consumption and Saving Behavior of Indebted Teachers of Lamphun Teacher Saving Co-Operative Society Company Limited

Author Miss Chanakarn Komonthong

Degree Master of Economics

Independent Study Advisory Committee

Assoc. Prof. Watcharee Prugsiganont Advisor

Assoc. Prof. Porntip Tianteerawit Co-advisor

ABSTRACT

There were three main purposes in this study. 1) To study consumption and saving behavior of indebted teachers of Lamphun teacher Saving Co-Operative Society Company Limited. 2) To study factors that influenced consumption and saving behavior of indebted teachers of Lamphun teacher Saving Co-Operative Society Company Limited. 3) To study problems causing from indebtedness of indebted teachers of Lamphun teacher Saving Co-Operative Society Company Limited. Questionnaires were used to collect data from 362 samples. Analysis process was divided into four parts as followed. 1) General information of position, sex, age, education, status, number of child, number of dependant, income, and asset were analyzed by using descriptive statistics such as frequency, percentage, and average. 2) Consumption and saving behavior were analyzed by using descriptive statistics. Consumption expense proportion and family saving were compared with the expense criteria of the Teacher Civil Service and Educational Personnel Commission. 3) Simple regression equations were used to find the marginal propensity to consume (MPC), the marginal propensity to save (MPS), the average propensity to consume (APC), and the average propensity to save (APS) including other factors influencing consumption and saving. Likert scales were used to analyze the data. 4) Descriptive

statistics were used to analyze debt. Likert scales were used to analyze problems causing from indebtedness.

The study found that the indebted teachers of Lamphun teacher Saving Co-Operative Society Company Limited had average income of 57,806.59 baht per month as they had average expense including debt expense of 53,361.45 baht per month and their average saving was 4,497.42 baht per month. For the income allocation for expense and saving in indebted teachers' family comparing with the expense criteria of the Teacher Civil Service and Educational Personnel Commission, the study found that the consumptions of most of the sample were below the criteria determined by the Teacher Civil Service and Educational Personnel Commission because there were debt, social, education, and other expenses which were not in the determined list.

For the factor influencing on the consumption and the saving, the study found the income factor according to the simple regression equation that the total income conformed to the expense for total consumption. The marginal propensity to consume was 0.791, the marginal propensity to save was 0.209. The average propensity to consume was 0.92 and the average propensity to save was 0.08.

For the attitude factor influencing on the consumption behavior, the psychological factor that affected consumption behavior most was the perception in goods and services' properties, influencing at moderate level. The environmental factor that affected consumption behavior most was the consumption cultures, also influencing at moderate level. Comparing both psychological and environmental factors, the former was more influential to the consumption behavior than the latter.

The factor that influenced the saving behavior most was the expense factor, influencing at high level. The emergency expenses affected the saving most. The debt and the problems causing from indebtedness, the study found that the sample had average debt of 1,255,097.87 baht and average tranche of 17,620.14 baht per month. The most important indebtedness problem was the lack of liquidity but the problem was considered to be at low level. The overall indebtedness caused problems at low level.